

İhsan Eliaçık: ‘Ayasofya aslına döndürülerek yeniden kilise olmalı’

Posted on 08/06/2014

Son zamanlarda, “fetihçiliği” de yedeğine almak isteyen R. T. Erdoğan ve kliğinin hedefine oturttuğu kesimlerden Antikapitalist Müslümanlar grubunun sözcüsü ilahiyatçı akademisyen Prof. İhsan Eliaçık, yeniden yükseltilecek Ayasofya tartışmalarına katıldı. Ayasofya’nın “cami olmasını” isteyenlere de, “müze” olarak korunmalı görüşünü savunanlara da karşı çıkan Eliaçık, “Ayasofya’nın kilise olması” gerektiğini söyledi. Twitter’den konuyla ilgili açıklama yapan İhsan Eliaçık, Sultanahmet Camii’ndeki ezanla çan seslerinin semaya birlikte yükselmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

Hatırlanacağı üzere, İhsan Eliaçık ve ‘Antikapitalist Müslümanlar’, Gezi direnişi halk hareketi içinde başından itibaren yer almışlar, Ramazan ayı boyunca da AKP Belediyeleri’nin lüks otellerde düzenledikleri iftar yemeklerine tepki olarak, ‘Yeryüzü Sofraları’ adıyla herkese açık yer sofraları düzenlemişlerdi.

İhsan Eliaçık’ın Ayasofya ile ilgili twitter mesajı şöyle:

“Ayasofya en eski haline dönmeli ve kilise olmalı. Sultanahmet’te ezan, Ayasofya’da çan sesleri birlikte semaya yükselmeli, İslam (barış) budur!..”

AYASOOFYA’NIN ÖNEMİ

Dünya mimarlık tarihinin günümüze kadar ayakta kalmış en önemli anıtları arasında yer alan Ayasofya; mimarisi, ihtişamı, büyüklüğü ve işlevselliği yönünden sanat dünyası

açısından da önemli bir yer teşkil etmektedir.

Ayasofya Doğu Roma İmparatorluğu'nun İstanbul'da yapmış olduğu en büyük kilise olup aynı yerde üç kez inşa edilmiştir.

İmparator Iustinianus (527-565) ilk iki Ayasofya'dan daha büyük bir kilise yaptırmak istemiş, çağın ünlü mimarlarından Miletos`lu İsidoros ve Tralles`i Anthemios`a günümüze ulaşan Ayasofya`yı yaptırmıştır.

Tarihçi Prokopios'un yapımı hakkında bilgiler verdiği 3. Ayasofya, Miletos'tan İsidoros ve Tralles'den Antemios adlı iki mimar tarafından yapılmaya başlanır. Yapım çalışmaları sırasında yüz usta, bin kalfa ve on bin işçi çalıştırılır.

Yapının bir an önce bitirilmesini arzu eden İmparator İustinianos, eski kentlerden kalma güzel mimari parçaların Ayasofya'da kullanılmak üzere İstanbul'a gönderilmesini tüm eyaletlerine gönderdiği bir yazı ile emreder. Böylece Anadolu, Suriye, Mısır ve Yunanistan'ın antik şehirlerinden mimari parçalar, gemilerle Ayasofya'ya getirilir. Yapımına 23 Şubat 532'de başlanan 3. Ayasofya, süslemeleri dışında inanılması güç bir süre içinde, 5 yıl 10 ay 24 gün sonra bitirilerek, 27 Aralık 537'de ibadete açılır.

Kubbeli bazilika türünün en önemli örneği olan Ayasofya'nın, yedi bin metrekarelik ana mekânı, mermer sütunlarla bir orta, iki yan nef olmak üzere üçe ayrılmıştır. Orta nef ile yan nefleri birbirinden ayıran, dördü sağda, dördü solda bulunan yeşil-siyah damarlı mermer sütunların Ephesos'tan, yarım kubbe altında yer alan sekiz porfir sütunun ise Mısır'dan getirildiği biliniyor.

Yapının içindeki yüz yedi adet sütunun üstündeki başlıklar Bizans taş işçiliğinin en güzel örneklerinden. 6. yüzyıla tarihlenen sütun başlıkları üzerinde İmparator İustinianos ile karısı Teodora'nın monogramları yer alıyor.

Ayasofya'nın yandan kesiti, Bizans dönemi mimarisinin ve sanatının en görkemli örneklerine sahip olan yapı, Mimar Sinan'ın yaptığı Süleymaniye ve Selimiye Camii'nin esin kaynağı oldu. 916 yıl kilise olarak kullanıldıktan sonra 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethi ile birlikte camiye dönüştürüldü ve Cumhuriyetin ilanından sonra 1935 yılında M. Kemal Atatürk'ün emriyle müze olarak kullanılmaya başlandı.

Kaynak: sesonline.net